

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő: HEGEDŰS NÁNDOR

Felelős szerkesztő: MARÓT SÁNDOR

Inditvány

egy állandó román szintársulat szervezésére Nagyváradon

A polgarmester elé Samarineanu, a ki-
ró román író és hírlapíró tegnap bead-
ta nyújtott be egy Nagyváradon szerve-
zett állandó román színtársulat érdekében.
A leadványban Samarineanu rámutat arra,
hogy a város évenként úgyis hét millióft
kultúrális célokra; miért ne lehetne eb-
ből összegből kétszázezer lelt egy román
színtársulat céljára fordítani.

Terjedelmesen kifejtji benne a román
szűk költségvetését s megállapítja, hogy
az új társulatnak egyelőre nem lenne több
színházi hétszáz ezer leinél. (Később ezt az
összeget 200.000 leire módosítja). A román
színházak céljára természetesen a városi
színházak vennék igénybe, melynek egyes
színházjainak, mint a ruhatár és büfé,
mint a reklámfüggöny révén magánjogi-
szerűen magyar direktort illető jövedelmait a
színház egy szerződés szintén beleszámítja a
színház színházszínház nyereségeibe.

Samarineanu beadványában magát a római társulat felállításának eszméjét készíttél fogadjuk. Ha románnyelvű polgártársainknak permanens színház kell Nagyváradon, úgy a román társulatot azonnal meg kell csinálni. Csinálja meg Samarineanu, úgy csinálja meg más román ember, vagy csinálja meg az összes Nagyváradon lakó románok s mi az első közt leszünk, akik a társulat kivételének járó respektust megadjuk: — ha kivétel nem a mi kultúránk és tehetségünk rovására megy.

Samarineanu beadványának nagy hiánya azonban, hogy egy igen problematikusalkozás ellenében magában hozdorozamár meglévő s jól-rosszul ugyan, dehis funkcionáló másnyelvű kulturintézmeynek megfojtását. Samarineanu terveamászületett ötlet. Próbálkoztak veleakkor ezelőtt, époly lelkes románok, mintSamarineanu. Be kellett látniuk, hogy a román társulatot Romániának ma még nemlék hogy egy nyugati határvárosa, de özsnyugati határvárosai összevéve semlék fenntartani. A kormányt éppen eléggéterterhel a kolozsvári román opera fennntatása s újabb színházak szubvencionálásáamínuszter hallani sem akar. Samarineanuegy millió leit irányoz elő költségvetéséamint állami szubvenciót. Elkeintve atam hogy szerintünk túlságosan optimista ezszámítás, mégis azt mondjuk: jól van, haszubvenciót az államtól a román színházsgkaphatja, ám tárgyaljunk a továbbiakról.

[illegible]

mán színház tehát számára — minden re-
spektus fenntartásával — semmi ellenértékét
a kulturadónak nem jelentheti. Etikai olda-
lára fordítva pedig a problémát: melyik ró-
mán művészi intézmény állítana ki magáról
olyan rossz bizonyítványt, hogy fennmara-
dását csak ellenérték nélküli kényszeradó-
zásban teheti?

Nem, Nagyvárad városa nem nyújthat sem általános megadóztatás, sem adhat az egész közönségre átháruló bármily más szubvenció révén alapot a román színház felállítására. Ezt a gesztust csak egy magasabb közület teheti. Járjon közbe Samarineanu a kormánynál; adjon tényleg a nagyváradi román társulat számára az ország életlehetőséget s akkor a kérdés közmegelegedésre megoldható. A beadványt tehát akkor tekinthetjük kellő tárgyalási alapnak, ha kitűnő és nagyrabecsült kollégáink mellékelik hozzá a kultuszminiszter utalványát az egymillió lei állami szubvencióról.

Igaz, hogy ebben az esetben is figye-

lemmel kell lenni arra, hogy az új kulturintézmény létesítése régieket jogtalanul tönkre ne tegyen. A magyar színesítetnek Nagyváradon tradíciói vannak és szerzett jogai. Ha a magyar színesítettől estékre elvonják a színpadot, másfelől arról is illik gondoskodni, hogy azokon az estéken a magyarok is játszhasanak valamely más lokalitásban. Sőt nemcsak magunk felé, de már meglévő szervezés stádiumába jutott román intézmények felé is aggályosnak tartjuk azt a módot, ahogy Samarineanu a román társulat megszervezését elképzei.

Marcus István művészeti felügyelőnek már vannak elsőbbségi jogai egy zene-konzervatóriumra. Most Samarineanu nem azt mondja, hogy számoljunk egy már tervbe-vett másik kiadás terheivel, ha román színházat akarunk teremteni, hanem azt mon-dja: nem időszertei egyelőre a Marcus-féle konzervatórium, hanem előbb a színház kell elvettve.

Ez a felfogás az, ami ellen már évekkel ezelőtt nem kisebb román kultúremler, mint Goga Oktavian így tiltakozott: Én egy kulturát egy másik kultúra sírján sohasem tartok egészesnek.

Ugy látszik, Samarineanu egészséget

Kormányválság fenyegeti Németországot

Ma lesz a döntő minisztertanács Hindenburg elnöklésével —

Eles hangok a francia sajtóban

Ezilin jelentések szerint élesen ütköztek össze az ellentétek a tegnapi minisztertanácson Stresemann birodalmi külügyminiszter és a kormánynak a német nemzetipárthoz tartozó miniszterei és elsősorban Schiæe belügyminiszter között. A német nacionalista miniszterek nem zárkoznak ugyan el a biztonsági tárgyalásokra szóló megkötés elöl, de azt kívánják, hogy a kormány a paktumtárgyalásokra kiküldendő képviselőnek

kötött marsrutát adjon és szabja meg a feltételeket és korlátozásokat

és csak ezeknek szigorú figyelembevételével lehessen megállapodásokat létesíteni. Ez annyit jelentene, hogy a külügyminiszteri konferencia nem vezethetne végleges eredményre, hanem csak előzetes tanácskozás volna. Vagyis, ha a német birodalmi kormány kiküldöttéi csak olyan feltétel alatt mennének bele a biztonsági szerződés tárgyalásába, ha megelőzőleg kijelentenék, hogy haladéktalanul kiüritik a megszállott kölni zónát, úgy a külügyminiszteri konferencia már eleve meddőségre volna ítélve. A német minisztertanács tegnap nem hozott döntést, az ülést elhalasztotta, hogy Luther kancellár külön tárgyalhasson a német nemzeti-párttal.

Ma újabb minisztertanács lesz. Hindenburg birodalmi elnök vezetésével és politikai körökben azzal az eshetőséggel is számítanak, hogy

kormányválság fog kitörni,

ha a német nacionalista-párt nem tágit követelésétől.

Egyébként az a körülmény, hogy a német birodalmi kormány a tegnapi minisztertanácson még nem döntött és nem mondotta ki elvben, hogy

**elfogadja a francia meghívást a pak-
tumtárgyalásra.**

rendkívül izgatja a párisi sajtót és egyes lapok fenyegető hangokat ütnek meg. Így például az *Ère Nouvelle* és egyes reakciós újságok. Az előbbi Németországra hárítja a felelősséget, ha meghiúsul a nagyhatalmak terve és megjósolja, hogy

ha a paktumtárgyalásokon nem sikerülne megegyeznie, úgy beláthatatlan kalandok ideje következne el.

míg ha a tárgyalások kedvező eredményre vezetnek, akkor megszilárdulna a világ-béke.

Egyes lapok arról is írnak, hogy Brand elvesztette a német demokráciába vetett minden hitét. Egyes lapok arról is írnak, hogy ha a német kormány bármilyen ürgyia alatt kibúvik a külügyminiszteri konferencia alól, akkor

előreveti árnyékát egy új háboru réme, mely sokkal hamarabb fog kitörni, mint hinnők.

Viszont a francia szocialista sajtó azt hangoztatja, hogy Franciaországban a Ruhr-politika mérgezte meg a kedélyeket és növelte nagyrá a német nacionalizmust és ez az oka annak, hogy lehetetlen jövőviszonyt teremteni Franciaország és Németország között.

konstatál ott, ahol Goga betegséget ismer fel. A két diagnózis közül mi semmiesetre sem Samarineanu urának adunk igazat.

Meg kell jegyeznünk egyébként, hogy mi Samarineanu kalkulációit irrealisnak tartjuk. Hogy csak egy tételt ragadjunk ki: ő jövedelmet remél a nagykárolyi, szatmári, aradi és belényesi szereplésekből. Mi ezzel szemben azt véljük, hogy ezek a vendégszereplések — talán Arad kivételével — még a költségeket sem fedeznék, nemhogy jövedelmet hoznának.

Samarineanu terve gyorsan biztos ruinalásba kergetné a magyar színjátszást anélkül, hogy viszont a román színtársulat boldogulását biztosítaná.

Mindezek után felesleges, hogy külön foglalkozzunk azzal az ötlettel, hogy a színtársulatot maga a város szervezze és vezesse.

Samarineanu beadványa egyébként szó szerint a következő:

Polgármester ur!

Abból a célból, hogy hat év elteltével végre megvalósítsassék az a román óhaj, hogy ezen a területen állandó román színház létesüljön, tisztelettel indítványozom a következőket:

Nem akarok memorandumot készíteni, a melyben a határszálon a román színház szükségességét fejtegetsem, erről az utóbbi 5—6 évben annyit vitatkoztak, hogy a kérdést mindannyian ismerjük. Eppen ezért a dolog lényegébe bocsátkozom, hogy mennél gyorsabban jussunk célhoz.

Nagyváradnak városi színháza van, olyan színházépülete, amelyre más város — például Temesvár — tíz milliót vett fel a költségvetésébe, hogy felépíthesse.

Ebből a színházból nemhogy jövedelmet nem lát, hanem javításra, fenntartásra stb. száz ezreket költ. Bámulatos a művészetért való alázatosság.

Ha a tek. városi tanácsnak olyan színház áll rendelkezésre, mint a miénk, tegyen kísérletet arra is, hogy egy állandó színtársulatot szervezzen és ehhez nem kell olyan nagy kiadás, a melytől megbolgátna a város költségvetését.

Az első években talán lenne bizonyos deficitje (500—600 ezer lei és semmiesetre sem több), ez a deficit azonban rövidesen elenyészne és 2—3 év múlva a város jelentékeny jövedelemhez jutna s egyben a publikum hozzájutna a régi óhajtott színházhoz. Bátorodom tehát a következőket javasolni:

1. A város maga használja ki a színházat, amelynek tulajdonosa, szervezzen egy román színtársulatot 15—20 színésszel, amit a városi költségvetésből fizetne.

2. Minden bevétel, valamint az állami szubvenció a város pénztárába folyik be.

3. Az első színtársulat megszervezésére javasolom a következő művészeket: Niculescu Buzan 20000 lei, Misu Fotino 20000, Titu Prolozopescu 15000, Al. Dumitrescu 10000, Dinu Aurél 10000 fizetéssel, továbbá mint dilettánsok Jozifescu 6000, Vanga Petre 6000 lei és még két ur 6000 lei fizetéssel. Egy rendező 10000 lei, egy sugó 6000 lei fizetéssel. Anica Pustin művész 18000 lei, még két művész 15000 lei és három művész egyenként 8000 lei fizetéssel. Vagyis 17 tagú társulat, a melyhez esetleg két dilettáns is kell még, havi 185—200.000 lejbe kerülne. Ez egy évben 1.220-tól 2.400.000 lejig terjedő költséget jelentene. A diszleteket és a kosztümöket az évben a magyar színtársulattól kérnék és külön erre a célra szerepelne még 500.000 lei a költségvetésben. Ez volna összesen évi 2.700 ezer lei.

Bevételek: Tegyük fel, hogy a színtársulat Nagyváradon hetenként három előadást tart és bevett esténként 10.000 lejt, vagyis egy héten 30.000 lejt, a mi havonta 120.000 lejt tenne ki, évente tehát 1.200.000 lejt, a garderobe és bülfé jövedelme 300.000 lei, állami szubvenció 1.000.000 lei, összesen 2.500.000 lei.

Ha ezekhez a bevételekhez hozzáadjuk a vetített reklámok jövedelmét, amint a magyar

színházgató beszervezte, valamint az aradi, szatmári, belényesi és nagykárolyi román előadások jövedelmét, úgy a 200.000 lei deficit igen könnyen fedezhető.

Tudjuk, hogy Nagyvárad városa évenként 7 millió lejt áldoz kulturális célokra. Mi lenne ha ebből az összegből, amit minden látható eredmény nélkül adnak ki, 200.000 lejt leszakítanak és a színházba fektetnék.

Ismerem az ön és az ön kollégáinak érzelmeit és remélem, ha ebben az évben megkezdik a lehetőségeket, hogy véget vessenek annak az ötévi vergődésnek, amely e társulat megalakítására eddig törekedett.

Nagyvárad városa, Nagyrománia területén nem maradhat állandó román színház nélkül. Ha ezt megvalósítottuk, könnyen létesíthetjük a konzervatóriumot. A kiindulási pont azonban csakis a színtársulat lehet, hogy innen jussunk el a konzervatóriumhoz, nem pedig megfordítva, ahogy eddig tervezték.

Megnyitják a kertvárosi és Nílgesz-telepi iskolákat

A városi tanács tegnapi ülésén foglalkozott a kertvárosi és Nílgesz-telepi iskolák elhelyezésének ügyével. Tekintettel arra, hogy mind a két iskolát most már meg kell nyitni, a tanács elhatározta, hogy amíg megfelelő épület nem kapnak a Kertvárosban, bérbeveszik Fildán Victor megyei főjegyző házat. A Nílgesz-telepen már meg is kezdik az iskolaépítést a közeli napokban. Addig, amíg az épület készen nem lesz, ott is bérelnék egy megfelelő helyiséget.

Ezután V. Samarineanunak, az inasotthon igazgatójának a kérelmét tárgyalta a tanács. Az igazgató bejelenti, hogy a Bottó-féle főzőiskolának jelenleg mindössze három növendéke van és erre a célra a hatalmas négy nagy terem nem szükséges. Az ott lakó igazgatót pedig el lehet másolni a helyszínre.

Mangra főügyész helyesli az épület bérbeadását, de tekintettel arra, hogy a ház jótékony alapítványa, meg kell állapítani egy bizonyos évi bért, amelyet azután az alap javára könyveljenek.

A tanács tekintettel arra, hogy a Bottó-iskola alapítványa világosan kimondja, hogy csak főzőiskola lehet az épületben, elvben elhatározta, hogy a főzőiskolát fenntartja, addig azonban, amíg megfelelő számú növendék nem jelentkezik, ideiglenesen bérbeadják az inasotthon céljaira.

Köszeghy főmérnök javaslatára elhatározta a tanács, hogy a Aurel Vlaicu (Vámház-utcat) kiaszfaltoltatja és erre a célra megfelelő összeget folyósítottak is.

A város Alexandri (Teleky-utcai) épületében a katonai konzum céljaira bérbead megfelelő helyiségeket két évre. A tanács elhatározta, hogy csak évi 15 ezer lei bért kér abban az esetben, ha a konzum a városi tisztviselőknek is olcsó áron ad áruiból.

A város második autójának javítása, mint legutóbb megírtuk 180 ezer leibe került volna. A tanács legutóbb elhatározta, hogy inkább új autót vesz, minthogy ekkora összeget költösn. Most azonban egy vállalkozó 120 ezer leiert vállalja a javítást. A tanács erre való tekintettel elhatározta, hogy a javítás mellett marad és erre megbízatást is ad.

Dr Soós István ezután arról az árlejtésről számolt be, amelyet egy motorfecskeendő megvételére hirdetett a tanács. Sem a resciai, sem az Astra nem szállt tűzoltófecskeendő. Egy Magine nevű német vállalat adott be ajánlatot és egy millió 588 ezer leit kért a fecskeendőért, az Economia rt. pedig 1 millió 580 ezer leiert hajlandó szállítani a fecskeendőt. A német cég ajánlatát a tanács nem veheti figyelembe, éppen ezért az Economia ajánlatát felterjesztik jóváhagyásra a miniszterhez.

Kisebbségi kérvényeket tárgyalt még a tanács.

A pap ne csináljon üzleteket

A budapesti főrabbi a csodarabbi-kultusz ellen

Friedländer Hermann olaszliszkaiai csodarabbi ismeretes bűnügye körül fölvert illúziók még mindig nem ültek el. Egy újságíró fölkereste dr Hevesi Simon főrabbit, hogy tart a zsidó egyház a csodarabbikról. A főpap a következő érdekes választ adta:

— Az egyházi szervezet hivatalosan nem ismer csodarabbit. Senki sem lehet megválasztani vagy kinevezni csodarabbinak. A rabbik ordináció után kapják meg tásukat hivatásuk teljesítésére. Valakit csodarabbinak vagy a közönség naiv hite, vagy saját egyéni, önmagáról alkotott véleménye nősíti.

— Voltak esetek, hogy csodarabbi hivatalos emberek mintegy a maguk szellemi ruházni próbálták egy-egy követőjükre, annak a maguk nimbuszából kölcsönözni. Maga a csodarabbiság azonban ellentétben a rabbinikus iránnyal. Lelkiismereti kérdésben és lelki ügyekben forduljanak a papjukhoz. Ez nem zárja ki, hogy a pap ritó szavai a beteg gyógyulását elősegítse vagy a papnak tanácsa bizonyult helyzetben a küzdő embernek javára nem szolgálna. Ezt a papnak ingyen kell tennie, mert csinálni ebből, nem egyeztet össze a papi hivatás méltóságát. Mi a magunk részéről óva intjük a hívőket, hogy arra az útra térjenek, amely ilyen város és amellől emberi erővel összefüggő szerektől vár kivételes segítséget.

Bőrkabátok

legolcsóbbak, legelőnyösebbek

Bőrruhakészítőnél Mr. Baros

Dorian filmszínház

Ma, csütörtökön pontosan 5, 7 és 9 órakor közli vátnatra!

Páris árnyai

Dráma 7 felvonásban.

Főszerepben:

Gola Kegni és Adolf Menjon

Ezenkívül:

3diff

a hegryek között

Elinor Glyn regénye 6 felvonásban.

A főszerepben: Stória Swanson és Rodolpho Valentino.

Dorian filmek!

Rendes helyárat!

Torna cipők

kiárúsítás miatt mélyen le szállított árban kaphatók

HAAS LIPOT

LINOLEUM

gyári főraktárába

ORADEA-MARE

Bulevardul Regele Ferdinand 5. szám.

Torna cipő:

31-től 35-ig	—	—	Lei 125
36-től 42-ig	—	—	Lei 152
43-tól 46-ig	—	—	Lei 175

Clemenceau unatkozik

Clemenceau levelet írt egy harminc éves, unatkozó francia leánynak.

Unatkozó leány! Maga ez a flauberti fogorvos mily messze tűnt életünkben. Vannak még unatkozó hölgyek Franciaországban?! Mert Europa keletén mint tipust kiölte őket az Idő. Boiryné kései rokonai helyett mifelénk a harminc éves lányokat vagy az emésztő kenyérkezes, vagy az okossá egyszerűsített életfelfogás példátlanúságának találja karjai közt a figyelmes bírósági tekintete. De Franciaországban vannak még unatkozók!

Az unalom a jótét, a beérkezett, a konstatált társadalmi viszonyok jele. Ha pedig egy államférfi — jelen esetben Mr. Clemenceau — szintén unalomból rászánja magát, hogy szerkesztői üzenetek formájában fejtsen ki politikai harminc éves hadjónokhoz adandó leveleket, — az viszont a politikai konszolidációt tesz elvitathatatlan tanubizonyosságot.

(Mennyivel előbbre volnánk Romániában, ha uran is oly hasznosan unatkoznék, mint a francia!) A hölgy különben, akihez Clemenceau intézi sorait, egy egész társadalom számára is hasznavehető választ kap kérdéseire: — Nem a szépség hiánya az — írja neki a tigris a grafológusok stílusában — nem a szépség hiánya az, ami sávrá tarolja kegyed számára a földi életet, hanem az önimádat jelenvalósága. Ön éppen úgy, mint kortársainak csak a száz százalékos, képtelen arra, hogy önmarcangiózó habár egy pillanatra is, megelégedjék. Nem gonja, elmékedéseinek egyetlen téma: ön maga.

Ön Goethe-t olvassa és kifogástalanul idézi Shakespeare műveiből. Iserni az emberiség nagy mezejét, de érezni képtelen őket. Olvasmányait saját tökéletesedésének akarása, nem a megelégedettség passzív vezet.

S miután Clemenceau a pár sorban körvonalazza páciensének diagnózisát, receptjét a betegségekben foglalja össze az unatkozó franciaország használatára:

— Kisasszony, jegyezze meg, hogy a szemben sem az a lényeg, hogy egy belénk szemes embertársunkat szeressük; a lényeg az, hogy mi bennünk éljen a szerelem! Nem fontos az, hogy kitől szeressük az sem, hogy szeretetünk által megkapjuk vagyunk-e, vagy boldogulunk. De fontos, hogy magunkból akarjunk adni valakinek, vagy valakinek, egyes személyeknek, vagy az emberiségnek. El kell ragadtatni magunkat valaki vagy valami által; legyen ez férfi, vagy eszme, ötlet, vagy hit, csak ne önmagunk. Rokonszenvezni: — ez tölti ki az életet.

Clemenceau, a politikus egy életen keresztül minden érzelmisség megvetésével, kiméletlen tudattal és nemzeti önzéssel készítette elő a reparációját. Hogyha Clemenceau a politikai, felévszázados politikai tevékenységét a közfelfogás Clémenceau eltelveivel igazította volna Franciaországban ma nem lennének unatkozó nők, mert az unalom a jótét átk és prágiuma, a jótétet pedig a ma Európában uralkodó monopóliumok.

Az utóbbi három évszázad emberiségét egy óta divatos lett aszerint megkülönböztetni, hogy az egyes évszázadoknak milyen embertípusok voltak eszményképei. Így a tizenharmadik századot a szentimentális, a tizenkilencediket az intellektuális, a huszadik századot a voluntarizmus felülbélyegzés illetné meg. Csodálatos módon, hogy Europa legkitünőbb s jellegzetes huszadik századbeli emberei mily szívesen menekülnek vissza nem is az intellektualitás, hanem a szentimentalitás hirdetésébe. (Még kell megjegyezni, hogy a szentimentalitás fogalma ebben a használatban nem érzelgősséget, hanem érzelmséget fed.) Maga az utópisztikus H. G. Wells kiküszöbölő vagy minimalizáló redukálja a jövő társadalmáról feljegyzett elképzeléseiben a kulturgó céltudatát. Sőt tovább megy: az intellektualitást szolgáltatásba állítja a helyes nevelés folytán kiörlődött kollektív érzelmisség.

Másfelől egészen elhibázott a fejlődésnek az a feltüntetése, hogy egyes korszakokat egyetlen domináló emberideál szorított lehesse megkülönböztetni. Nem vall a történelem helyes ismeretere az az osztályozás, amely az érzelmisséget az érzelmisség s a céltudatot az érzelmisség fölé helyezi. Mindig voltak és mindig lesznek ugyanis periódusok és mindig voltak és lesznek társadalmi osztályok, amikben s amikor egyidőre egyik vagy másik eszmény lesz az irányadó. A tizenhetedik század utolsó s a múlt század első évtizedében céltudatos volt Napoleon, maig is utóérhetetlen intellektualitás kifejezője volt Goethe és örök emberi értéként ugyanakkor szentimentális: lord Byron. És egyidőben uralkodott az emigráns francia arisztokráciában az érzelmi s a feltörő polgárságban a céltudatos ember eszményítése. De egy generáció sem mulasztott a feltörő polgárból jölkött bourgeois lett a polgárkirályság idején.

Lajos Fülöp alatt a polgárosztály céltudatát felváltotta az intellektualitás. Ugyanannak az

osztálynak második nemzedéke érzelmissé járadt s szörül-szóra úgy unatkozott, mint Fragonard márkinói a rokokó pástortörtéteken.

Az egyénre nézve hasznos az, de nem mindig kellemes és sohasem előlékő, ha céltudatos. Az emberiséget az értelem mindössze előbbreviszi, de megváltani aligha fogja más, mint az érzelmisség.

S a nyolcvan esztendő Clémenceau, akinek intellektualitása egy szörnyű évtizedre a nemzeti egoizmus jelszavával egyemberré forrasztotta és Europa többi államaival viszonylatban következetesen céltudattal valóban a jótét magas fokára emelte Franciaországot, élete alkonyán úgy érzi, hogy a gazdag és diadalmas Frankhonnak még egyre hiányzik valamije.

Leül tehát s szerkesztői üzenetet ír egy harminc éves, unatkozó párisi polgárleánynak az önzetlenségről, az érzelmisség kultuszáról s más sokat csépett frázisról, amikről egy életen keresztül sem volt tudomástvenni ideje.

T. G.

A bihari bauxit-telepeket megvásárolja a Schneider-Creuzot-cég

A bihari bauxit-telepek, melynek létezését Barátkán van, nagy közgazdasági fontosságu, lényegében a háború alatt terjedt el a külföldön is. A háború folyamán itt tartózkodó németek idezték föl valójában a bauxit nagy jelentőségét, sokat szállítottak innen Németországba, ahol alumíniumot készítettek belőle. A bauxit-telepek akkor virágzóttak a legélénkebben, részvénytársaság is alakult, melynek nagy része az Általános Hitelbank érdekltségébe került. A bauxit-részvényekből igen tekintélyes pakett magyarországi részvényesek kezében is van és ők is kapták azt az értesítést, hogy a nagy-

értékű bihari bauxit-telepeket eladják és pedig a francia Schneider-Creuzot-cég vásárolja meg azokat.

A magyar részvényesek érdeklődtek is a bauxit r.-t. budapesti exponensénél, aki kijelentette, hogy a Schneider-Creuzotékkal tényleg folynak az eladásról a tárgyalások, de a végleges megegyezés eredményeit még nem publikálhatják. Annnyit hallottak, hogy a vételárát a franciák befizetik és abból semmit sem osztanak ki a részvényesek között. Állítólag a bauxit r.-t. más vállalkozásánál fogják e tőkét felhasználni.

A Tisza-gyilkosságot más tettesek követték el, mint akiket elítéltek

Budapestről jelentik: Néhány héttel Sztanykovszky Lóbor, a Tisza-gyilkosság egyik vádlottja, aki jelenleg a szegedi Csillag-börtönben tölti büntetését, levelet írt Földváry Béla dr. ügyvédnek, Földváry Béla tudvalevőleg a Tiszapör fővádlottjának, Gártner Marcellnek volt a védője annak idején. Sztanykovszky arra kérte Földváryt, hogy keressen alkalmat egy vele folytatandó beszélgetésre, mert olyan adatokat óhajtott felfedni a Tisza-gyilkosság ügyében, ami a Gártner pörének újratelételét vonhatja maga után.

Földváry ügyvéd tegnap jelent meg a Csillag-börtönben, ahol sikerült is több óra hosszúságú tartó beszélgetésre engedélyt kapnia.

Sztanykovszky elmondotta Földvárynak, hogy az októberi forradalom kitörésekor azt a

parancsot kapta, hogy polgári egyenektől és katonáktól koboztassa el a fegyvereket. Többen teherautókba ültet, közöttük Szántó Béla, a későbbi népbiztos, Korvinyi Árpád hadnagy, egy Layer nevű hadnagy és egy Girtler nevű huszárhadnagy, akit később Siofokon halálra kínoztak. Az autó utasai a Hiermina-utra kimentek, Szántó Béla indítványára elhatározták, hogy ha már itt vannak, elfoglalják Tisza Istvánt és mint a forradalomra veszélyes egyént, le tartóztatják. Sztanykovszky a második autón érkezett a Roheim-villa elé. Amikor az autóról leszállt s a villa kertjébe lépett, akkor hallotta a lövéseket a villából, melyek Tiszát leterítették.

Kérdezte Szántó Bélát, mit csináltak? Szántó azt mondta, lelőtték Tiszát, mert Tisza kezében revolver volt és fenyegető, dacos magatartást tanusított. A gyilkosok azt is mondták, hogy:

„jó ez így, ez volt Tiszának végzete”.

A valóság tehát az, hogy sem Hüttner, sem Dobó, sem Gártner, sem Kéri Pál a gyil-

Apollo mozgó

5, 7 és 9 órákor

Atlantic mozgó

6 és 9 1/2 órákor

Monumentális slágerrim!

Ma, csütörtökön utoljára megy

Monumentális slágerrim!

TRÓJA

II. része. — Trója pusztulása.

Hatalmas tragédia 6 fejezetben.

Főszerepekben: Edy Dercléa — Vladimir Gaidarov — Albert Steirück — Carl de Vogt — Carló Aldini.

Jön:

OSY OSWALDA

Jön:

LIPCSÉBŐL
MEGÉRKEZTEK A
LEGJABB 1959

Szőrmeárúk

Sil bunda 11.500 Lei

Óriás választékban.

LEICHER

Strada Ciorgariu (Uri-u.) 4.

kosságban részesek nem voltak, arról előre tudomásuk nem lehetett.

Hogy Hüttner miért vállalta magára a fő-tárgyaláson a gyilkosságot, azt Stanykovssky azzal magyarázta, hogy erre az esetre enyhébb elbánást ígértek neki a kommunai alatti bűneiért.

Az újból kitört petróleum-forrás fölemelte az óriás-harangot

Ploestiből jelentik, hogy a moreni-i petróleum-forrásoknál eddig megmagyarázhatatlan természeti tűnemény mutatkozik. Az egyes számú szondánál, amelynek egészét csak a napokban sikerült elfojtani, hatalmas erejű erupció történt. A földből feltörő nyerspetróleum fölemelte az óriási harangot, amelyet a tűz elfojtására használtak és amely befedte a szonda száját és a harang alól most naponta 200—240 vagon petróleum folyik ki. Ez szinte egyedülálló. A moreni-környéki

petróleum-kutak összes szivattyuit ide koncentrálták, mégis igen nagy petróleum mennyiség pusztul így is el.

Érdekes, hogy a nyers petróleum mellett a szondából nagymennyiségű víz bugyog fel, amelyet a vegyészek megvizsgáltak és megállapították, hogy 30 százalék jódot tartalmaz.

Tekintettel arra, hogy az igen nagy mennyiségben, tiszta állapotban előforduló jód nagyon nagy értéket képvisel, a kormány külön intézkedést tesz a jód kitermelésére és hasznosítására.

Mit várhatunk az idei szürettől?

Az idei szüret olyan lesz, amelyről a régi kedélyes kiáltás szól: Iha, szüret, ha nincs is bor. A szőlőt ugyanis tönkretette a virágzaskor uralkodó esőzés, az Ermelléken pedig az ég, meg a peronospora. Az idei termés — szakértők szerint — 70 százalékkal rosszabb, mint a tavalyi.

A hegyvidék most nem jó befektetés azoknak, akik szőlőbe tettek pénzüket. Minden negyedik-ötödik évben bebizonyul, hogy a bortermelés nem jövedelmező s a ráfordított kiadásokat sem téríti meg. A cseresznyét, almát, barackot, szilvát megrohasztotta a folytonos eső és a beállott hideg nem engedte az érését. Az Ermellék gyümölcstermését elvitték a regátba, a nagyváradi hegyek gyümölcseit pedig Kolozsvárra. Ezért olyan rossz és drága a gyümölcs Nagyváradon, mert csak az marad itt, amit nem lehet elszállítani.

A szőlőtermés érését a most beállott meleg napok valamennyire elősegítik, de a megfeketedett s elrothadt tütrőkön ez már nem segít. A szüret nem sok bort produkál a kivételre, ami bor lesz, az jó lesz, azt jórészt megártják a termelők maguknak. Ezért a bor ára már most emelkedik. Szőlőexportálal most kevesebben foglalkoznak, mert a helybeli piac felvevőképessége elég nagy. A szőlők teljesen ellátják a helyi közönséget s még Kolozsvárra is jut elég csemege-szőlő.

A szüret október 5-én lesz Nagyváradon. Csak a neve lesz szüret, a hozzávaló bor és kedv hiányzik.

Az ermelléki tudósítónk szerint Ottomány, Székelyhid, Diószeg (gróf Stubenberg és Zichy-tele szőlők), Szalacs környékén teljesen tönkrementek a hegyi szőlők. Az ermelléken a homoki szőlőkben is 40—50 százalékos kár van, de a mostani jó nyári idővel, a megmaradt szőlővel igen jó minőségre, cca 12 maligános borra van kilátás. Az árak még nincsenek kialakulva. A Consum szerint az új borokra maligán-fokonként 140—120 bani közötti törtenék kőtések. A must ára — ezek szerint — az Ermelléken tíz lején felül fog kezdődni.

Gummiharisnya, sörökötök, haskötők

„Mugica” Str. Nicolae Iorga (Zöldfa-u.) 13.

Minden országra ki fog terjedni a leszerelés kötelezettsége

Genéből jelentik: A leszerelési bizottságban előterjesztett határozati javaslatból Benes jelentése közli a következőket:

A tanács maga fog határozni a leszerelési konferencia előkészítésének programjáról és az előmunkálatokkal egy percet sem várnak. Mihelyt az általános politikai helyzet megengedi, a konferenciát összehívják. A jelentés szerint az előkészítő-bizottság valamennyi tagja egyenjogú lesz. A bizottság csak ajánlatokat tehet, a döntés joga a tanácsé. Benesnek jelentéseit a Népszöveghez utalták. A vita folyamán Benes kijelentette, hogy a leszerelési konferencia kétségtelenül egyetemes lesz és a nem tagokra is kiterjed.

Genéből jelentik: A leszerelési albizottságban két áramlat jelentkezett. Az egyik szerint a leszerelési konferenciáról dönteni csak akkor lehet, ha előzőleg bevárják a biztonsági paktum tárgyalásainak eredményét. A másik áramlat, melyet: Magyarország, Belgium, Franciaország, Norvégia, nyelt. A másik áramlat, melyet: Magyarország hangoztatta, hogy a leszerelési konferencia azonnal megkezdendő.

Egy cselédleány lejszecsapásokkal leütötte asszonyát

Szegedről jelentik: Wagner Adolf nyugalmazott gimnáziumi igazgató Szatymazon él. Két hónappal ezelőtt fogadták fel Borbély Anna 20 éves bugapuszta cselédleányt. Csak később tudták meg, hogy a leánynak 17 éves korában házasságon kívül egy gyermeke született és emiatt szülei kitagadták. A leány, amikor asszonya meg tudta éleltörténetét, maga mesélte el, hogy szülei tudni sem akarnak róla és most senkije sincsen. Egyszer már mérget ivott, azonban telgyógyult. Most ismét haza akar menni, hogy szüleihez megbéküljön. Nehány nappal ezelőtt haza is ment, azonban békéltető próbálkozás nem sikerült, szülei nem voltak hajlandók neki megbocsátani. Visszajött Szatymazra, ahol kétségbeesésében felakasztotta magát. Tettét azonban idejekorán észrevették és levágták a kötélről. Második öngyilkossági kísérlete után a leány teljesen megváltozott. Az addig kötelességtudó, jókedvű teremtes mogorva, goromba lett, külön szokásokat vett fel és állandóan szembezárt asszonyával. Hogy a folytonos veszekedéseket elkerüljék, a leánynak törvényes határidőre felmondottak. Felmondás után Borbély Anna állandóan kesergett sorsa felett. Az elmúlt szombaton újból engedélyt kért arra, hogy hazamehessen. Kedden reggel érkezeti vissza a szatymazi állomásra, ahol találkozott Szeged felé utazó gazdájával. Az állomásról a villába ment, ahol munkaközben találta asszonyát. Borbély Anna nyugodt hangon felmondta, hogy szülei végleg kitagadták és nagyon kérte az asszonyt, hogy tekintsen el a felmondástól, vegye őt vissza. Wagnerné kerekén nemet mondott, mire Borbély Anna a konyhában lévő kétélű szekerét felkapva rárontott asszonyára:

— Most meghalsz, — kiáltotta.

Wagnerné kétségbeesetten védekezett, azonban a leány a súlyos szekercével leütötte.

ÉRTESÍTÉS

Uri szabóságomat egy a mai kornak megfelelő RUHA TISZTOS és JAVITÓVAL kibővítettem, ahol is bármilyen elhanyagolt ruhák felelősség mellett OLCSÓN és SZAKSZERŰEN KITISZTITVA, JAVITVA és azután pontosan házhöz szállítva lesznek

FELVEVO ÜZLETEK

Strada Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 17. szám Mandel, Unirii (Szent László-ter) 5. t.

Az asszony most már könyörgésre fog dolgoz, pénzt ígért a leánynak, aki azonban nem felelt rá a szekercét és hat ütést megkialtó asszonyra, aki végül is eszmélt és rútt el. A leány csak percek múlva jött érte, zatos tette, rémületében kirohant a villán a filegória mögött a szalmában elbújt.

A szatymazi rendőrség déli egy órakor megtalálta a szalmában rejtőzött leányt, Wagner két kutyája vezette nyomra a rendőrség, mely már azt hitte, hogy a leány elment Szatymazról. A szájkosaras két kutya hűb a véres esemény alatt, amikor a leány magadta urnőjüket, rárohantak a leányra, a szájkosár miatt csak ruháját tudták megfogadni.

HACKMAYE

uri szabó üzletében Avram Iancu (Kossuth-ut) eredeti angol öszi színekkel különlegességgel megérkezik.

Őszi reklámórák!

HAAS LIPÓN
LINOLEUM

és szőnyegkülönlegességek áruházát

Főlerakat:

ORADEA-MARE

Bul. Reg Ferdinand

Lerakatok: CLUJ, TIMISOARA

Melyben leszállított árak!

felöltöztető gummitakó

a legnagyobb választékban, 100

ban, elegáns fazonban

Vilaszőnyeg

prima minőség, gyönyörű mintákban

80 cm. széles mtr. Lei 100—

100 cm. széles mtr. Lei 125—

115 cm. széles mtr. Lei 145—

Bőrvászon

Kárpitosok, kocsigártók és könyvtartók ré

nagy választékban, 115 cm. széles Lei 115

LINOLEUM

szőnyeg-szőnyeg mintákban

70 centiméter széles Lei 135—

90 centiméter széles Lei 140—

Padlóbevonatára minél

vezet parafas szőnyegum 200

széles megvásárolható

teremnek — Lei 210

Naphaló 250—300 cm. szélességben 15

Szőnyeg

Strapa futószőnyeg 70 cm. széles Lei 90

90 cm. széles Lei 140

Agyelő szőnyeg „Bucile” Lei 12

Ottomány-takaro „Karamanie” Lei 160

Két oldalt használható ebédőszőnyeg 200

méterben, nagyon szép mintákban Lei 175

Plüsch szőnyeg gyönyörű mintákban

200x300 Lei 4300

Függöny szebbnél-szebb mintákban Lei 5

Ezenkívül nagy választék faliszőnyegben,

törlek, mindenféle gummiárak, tornac

sárcipők, játékaru, gummilabda stb. stb.

Eladás nagyban és kicsinyben

Judja már?

hogy a legjobb iskolapót legolcsóbban csak a

„Jecske” cipőárúháza

„Zsigmond és Adl” cégnél, Str. Iorga (Zöldfa-utca) vásárolhat.

Különd

Beniczky büntetését

hagyta a budapesti tábla

Budapestről jelentik: A letartóztatás-
le Beniczky Ödön volt miniszter
bi a tábla a törvényszék által kiírt
bírói fogság büntetést helybenhagyta.
daek azt a kérelmét, hogy kaució el-
elő helyezze szabadlábra Beniczkyt, a
táblasított. Beniczky védője semmi-
pászt jelentett be.

Egy világhírű

egyetemi tanár megrogt
a vonatból

Ből jelentik: Pirquet dr.-t, a bécsi
gyermekorvosi szakosztályának vi-
tanárát, tegnap — különös körülmé-
zött — súlyos baleset érte. A tanár
vele Karlsbadban nyaral. Fele-
matlanságban szenved s állandóan
szed. A professzor néhány nap óta
kifáradt panaszoktól s tegnap este
előtt szintén nagyobb adag ver-
t be. Felesége éjféltájban hirtelen
áltásokra riadt fel. Férje ágya üres
asszony az ablakhoz sietett, amely-
szárnya tárva volt s kínézt az
ahonnan a kiáltások hallatszottak.
lten látta, hogy férje fek-
szetört tagokkal a köve-
A segítségül hívott orvos Pirquet
szobájába szállította, ahol a profes-
mondotta, hogy különös álma
elő a szerencsétlenséget.
lotta, hogy egy égő szobában van, s
ete veszélyben forog. Már a körü-
ltekodó lángokat is érezte s ekkor ön-
állapotban az ablakhoz rohant s az
vetette magát. A tanár sérülései sú-

szintügyi bizottság

a színház sorsáról

szintügyi bizottság dr. Popa György
e alatt tegnap délután ülést tartott.
tság tagjai sorából igen kevesen vol-
n. Az elnök bejelentette, hogy a Ca-
zínház fog 13-án és 14-én vendég-
lni. Serac Aurél ellenzi ezt, mert
zínház nem szolgálja a művészetet.
vic Vazul kéri előírni, hogy iskolás-
kek ne mehessenek az előadásokra.
tság végül megadta az engedélyt, tel-
el arra, hogy miniszteri rendelet is-
re vonatkozzon.

után az elnök először ismerteti a
radi Societate de musica si arta dra-
beadványát, amely havonként két
e és két délelőtti kéri a színházat
s, valamint két évi 250.000 ezer lei
nciót. Ismerteti Marcus István átirat-
ely a város részére akarja biztosítani
s ruhatar-bérlet jövedelmét, ame-
gyébként egy bizonyos Weiszné 220
eit ajánl fel éventenként. Végül ismerteti
neanu beadványát, amelyet lapunk-
a közlünk.

elen Béla kéri, hogy Samarineanu
ányát ma ne tárgyalják, mert nincs a
nden.

opa György elnök nem tartja ke-
vülhetőnek Samarineanunak azt az
jét, hogy maga a város vezesse a szín-
Ajánlja azonban, hogy a tervet jóin-
támogató véleményekkel tegyék át a

tanácshoz. Megfontolás tárgyává teendő, a
büffe-bérlet különválasztásának ügye. Ke-
mény kritikát gyakorol a társulat múlt évi
működéséről. A társulat fenntartása üzlet
volt, amely mögött egy konzorcium állott és
nem teljesített kulturmissziót. Bizonyítja ezt
az is, hogy a ruhatar-bérletet a bérlő nem
Gróf László kezéhez, hanem Boros Jenő
kezeihez kellett hogy fizesse.

Gróf László elismeri, hogy a tavalyi társu-
lat nem volt kielégítő. Cáfolja, hogy a színház
rentábilis üzlet volna, mert legfeljebb csak meg-
élhetést nyújtott. A színház mögött nem állott
semmiféle konzorcium. Neki tavaly nem volt
előg pénze a beszerzéshez és mivel a bankok-
tól kölcsönt nem kapott, ezt a kölcsönt Boros
Jenő és Rein Jenő uraktól vette fel, akiknek
ezért kamatokat fizetett. Ezt Marcus István a
színház üzleti könyveiből meg is állapította. Ő
semmiféle segélyt a várostól nem kap, a büffe-
bérlet jövedelmét tehát nem nélkülözheti.
Weiszné megbízhatóságára felméri, hogy ezt az
asszonyt ma az ügyésznek letartóztatta. (Ezt ké-
sőbb megcáfolták.)

Kelen Béla a magyar társadalom nevé-
ben szól föl. Kijelenti, hogy nem volt megé-
lgedve Gróf László tavalyi működésével és ha
a miniszter tőle kért volna véleményét, nem
ajánlotta volna neki Gróf Lászlót. Ha azonban
a concessió már az övé, biztosítani kell azt is,
hogy a társulatát fentarthassa. A Rimanóczy-
bérletnél is kimondta a tanács, hogy a ruhatar
a bérlet szerves része, itt sem lehet másképp el-
járni. Gróf Lászlótól az anyagi boldogulás lehe-
tőségét elvenni nem lehet.

Gróf László még felelel, hogy a múlt év-
ben 60 román előadást tartottak. Tavaly egy
millió 880.000 lei értékű szabadjegyet adott, a
melyből a város vezetőségének 740.000 lei érté-
kű szabadjegy jutott.

Popa György indítványára a döntést ma
délutánra halasztották.

UJDONSÁGOK

A NAGYVÁRAD ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Helyben:	Videken:
Égész évre . . . 600 lei	Égész évre . . . 800 lei
Félévre . . . 300 "	Félévre . . . 420 "
Negyedévre . . . 150 "	Negyedévre . . . 220 "
Egy óra . . . 50 "	Egy óra . . . 80 "

Telefonszám 38.

* A királyi-pár és a trónörökös Temesvárra
utazik. Bukarestből jelentik: A királyi-pár a
trónörökös kíséretében október harmadikán Te-
mesvárra utazik a zootechnikai kiállítás ünne-
pélyes megnyitására. A királyi család két napig
marad Temesváron.

* Az egyházak vezetői a régi naptár
visszaállítását kérik. Bukarestből jelentik:
Az egyházak vezetői tegnap konferenciát
tartottak, amelyen határozati javaslatot hoz-
tak és a régi naptárnak visszaállítását kérik,
különösen kiemelve, hogy a karácsony,
húsvét és fontosabb ünnepek újból a régi
dátum szerint tartassanak meg.

* Az erdélyi kerületi pénztárak ügye. Ko-
lozsvári tudósítónk jelenti: Az erdélyi munkas-
biztosító pénztárak új főbizottsága tegnap dél-
előtti ülést tartott Jonescu vezérigazgató elnök-
letével. Az ülésen a munkásszervezeteket Ju-
manca, Fluorás, Ujhelyi és Germann képvisel-
ték. Az ülésen foglalkoztak a bányamunkások
biztosításának kérdésével és az erdélyi kerü-
leti pénztárak feloszlásának kérdésével.

* Atalakítják a nagypiaci teret. A városi ta-
nácsot, illetve a polgármestert a nagypiaci teri
vásártér rendezése foglalkoztatja. Rövid időn
belül keresztül vizsik azt a tervet, hogy az Ull-
mann-palota előtti részt áthelyezik az aszfaltra.
Ezzel a cselekedetével a városi tanács tulajdon-
képpen azt a kérést valósítja meg, amelyet mi
is több ízben hangoztattunk, hogy azokat a pia-
cokat, ahol a gazdaságonyok vásárolnak, a város
területekről helyezze az aszfaltra. Ilyen pél-
dával a baromfi-piac, amelyet föltétlenül egésze-
sebb területre kell helyezni. A réti piac meg-

nyílt, de a kofák még nem költöztek át. Az a
terv, hogy a réten lakó kofáktól megvonják a
nagypiaci teret való árulás jogát s így kényszeri-
tik a réti piacra, hogy azt fellendítsék és a püs-
pöki várnál bejövő termelő falusiakat is a rétre
irányítsák, amivel elérik, hogy a Rét felé eső
városrész ténylegesen piachoz jut.

* Ki akar a frankfurti mintavásárra utazni?
A Wagons-Lits társulat nagyváradi ügynöksége
(a Hegedüs Hirlap-irodában) közli, hogy 1925 ok-
tóber 4-től 7-ig általános vásár, 1925 október
2-től 7-ig pedig technikai, vásár lesz a Majna
melletti Frankfurtban. E vásárra utazóknak a
Magyar Királyi Államvasutak igazgatósága me-
netdíjkedvezményt nyújt a látogató lakóhelyé-
hez legközelebb fekvő határállomástól a másik
határállomásig terjedő vonalra. Ezenkívül körül-
belül 30 százalékos menetdíjkedvezményt kap-
nak a frankfurti vásárra utazók a Wien-West-
bahnhoftól október 1-én és 3-án 23 óra 15 per-
cor induló 117. számú gyorsvonatra, abban az
esetben, ha utazásukat legkésőbb 1925 szeptem-
ber 26-ig, a vásár megbizottjánál bejelentik. Né-
met vízumot 75 százalékos kedvezménnyel ad-
nak. Részletes felvilágosítással szolgál a Wagon-
Lits nagyváradi ügynöksége a Hegedüs Hirlap-
irodában.

* A szalárdi főszolgabíró felfüggesztése.
Lapunk egyik legutóbbi vezércikkében meg-
emlékeztünk a szalárdi főszolgabíró felfüg-
gesztéséről. Minden félreértés kikerülése vé-
gett megírjuk, hogy dr. Bordás Sándor fő-
szolgabíró felfüggesztéséről van szó.

* Nem plágium, csak kollégiai szíves-
ség c. hírnök helyreigazításaképpen közöljük,
hogy az ott említett professzor nem a Gőjdu-
liceum tanára.

* Villányi báró bucaresti követ tagadja
visszahívását. Bukarestből jelentik: Egyes lapok
azt jelentették, hogy báró Villányi, Magyarország
bukaresti követét hirtelen Budapestre ren-
delték és hogy ezzel egyidejűleg más neveznek
ki bucaresti követnek. Villányi most maga ka-
tegórikusan cáfolta meg ezt a híradást, melyből
— úgy mond — egy szó sem igaz.

* Gyorssegély Komlóssy Józsefnek. Benc-
dek pénzügyi tanácsos a városi tanács tegnapi
ülésén ismertette a «Nagyvárad» közlése nyomán
azokat a szomorú körülményeket, amely-
yek között Komlóssy József, a város volt
polgármestere el és indítványozta, hogy a jövő
januárig, tehát addig, amíg az új költés-
vetésbe a volt polgármester részére nem lehet
megfelelő összegű nyugdíjat beállítani, utaljon
ki a város tizenkétezer lei gyorssegélyt. Ezt az
indítványt Vostinar főjegyző is teljes erejével
pártolta és a tanács utasította a pénzügyi ta-
nácsost a gyorssegély azonnali kiutalására.

* A városi fa. latu gazdasági tanácsos a
városi tanács tegnapi ülésén bejelentette egy
számlát 39.300 leiről és kérte a tanácsot annak
kiutalását. A számla bemutatója Krupka Ferenc,
aki 1310 köbméter fa felvágásáért igényli ezt
az összeget. A tanács elnök meglepetéssel hal-
lotta ezt a bejelentést, annál is inkább, mert
hiszen amint már megírtuk, eleve úgy döntöt-
tek, hogy házikészítésben vágatják fel a fát.
Tatu tanácsos kijelentette, hogy ez a favágás
még Jónás Demeter volt gazdasági tanácsos
idején történt. A tanácsnak az volt az állás-
pontja, hogy egy vállalkozót nem lehet meg-
károsítani, éppen ezért megbízta a gazdasági
tanácsost, ellenőrizze, hogy a fa felvágása tényleg
megtörtént-e és a felvágott fát milyen célra
fordították, illetve kinek adták oda és ezután
a tanács ki fogja utalni a felvágási díjat.

* Orska Mária szanatóriumba szállították.
Berlinből jelentik: Orska Mária, a híres színész-
nő súlyos ideg-baja miatt szanatóriumba szállí-
tották.

* Újabb korcsma-barakk a Nagypiacon. A
városi tanács tegnapi ülésén Tatu gazdasági
tanácsos előterjesztette Haralambie kapitány
kérelmét, aki a Piata Mihail Viteazulon (a Nagy-
piac-teren) egy barakképületet akar emelni.
A barakképületben dohányárakat, ételnemü-
ket és szeszes italokat akar árulni a kapitány.
A városi tanács a műszaki tanácsost bízta meg
azzal, hogy vizsgálja meg, hova lehetne fel-
építeni ezt a sátor.

100 gram Premier Ambra kölni 20 lei.

valudonságaink megérkeztek!!!! **DARABONT és SZIKSZAY uriszabók** Ferdinand király-ut. :: Uj plenaria-palota

* Amerikai traktorok a bihari kisgazdák részére. Nagy feltűnést keltett tegnap a nagyváradai pályaudvaron egy közvetlenül Amerikából — Trieszten át — érkezett különvonat, amely a világhírű amerikai Fordson Tractor-ok egy hatalmas szállítmányát hozta Nagyváradra. A különvonat szállítmánya: negyven tractor — két Amerikából veleküldött szerelő kíséretében — hódjótán indult be a város felé s egész útján a csodálkozás moraja kísérte. Hatalmas és mégis könnyed gépek ezek, melyek a mezőgazdaság univerzális gépei: szántának, csépelnek darálnak és minden egyéb erőátviteli célra — különösen csekély üzemi anyag fogyasztások folytán — kiválóan alkalmasak. A gépeket — mint megtudtuk — a Ford-cég kizárólag autorizált nagyváradai képviselője, az Economia Rt. részére érkeztek és értékük meghaladja a nyolcmillió lejt. A most érkezett Fordson Tractor-okat biharmegyei, valamint szomszéd-megyékből kisgazdák rendelték meg a munkába állításuk a termelés jelentős fokozását fogja eredményezni a jövő gazdasági évben.

Vissza a nyomorba péntektől a Dorianban

* Nyugdíjazott bíró ügye a semmitőszék előtt. Bukarestből jelentik: A legfelsőbb semmitőszék érdélyi szekciója tegnap tárgyalta Czell Albert dévai törvényszéki bíró panaszát, akit az elmúlt évben 33 évi szolgálat után rendelkezési állományba helyeztek és azóta nem folyósítják illetményeit. A semmitőszék helyt adott a panasznak és kötelezte az igazságügyminisztert, hogy a rendelkezési állományba helyezéstől kezdve a nyugdíjbiztonság közléséig a bíró teljes illetményét utalja ki. A határozat precedens jellegénél fogva nagyjelentőségű.

Jön! Jön! Ossy Oswald, miní Niniche!

Premier Ambra kölni, a kölnivizek királya.

* Elveszett a Palace-kávéháztól a Nyomda-utcaig vezető uton tegnapelőtt este egy kék posztó kabát két uja. Tekintve, hogy a megtaláló úgy sem használhatja, adja be a Sonnenfeld-nyomda portásához, ahol 300 lei jutalom-ban részesül.

Premier Ambra kölnivíz csak az Angyal-drogeriában kapható.

Vissza a nyomorba péntektől a Dorianban

Ha egyszer használta a Premier Ambra kölnivizet, soha mást nem használ.

* Őszi szezon a Tátrában. Evek óta nem volt a Tátrában olyan szép őszi szezon, mint az idén. Május szeptember és október hónapok esős idők szoktak lenni, most azonban a nyáron az eső kitombolta magát és a Tátrában gyönyörű napfényes őszi van, amely a legideálisabb magaslati gyógy- és pihenést kínálja a látogatóknak. A tátra éppen ezért az idén szeptemberben is látogatott. Kora reggeltől alkonyatig meleg napfény árad szét az egész fenyvesrengetegen, a déli órákban pedig harmincfokos nyári meleg ragyog. Felvilágosítást ad a Tátrafüredi igazgatóság (Stari Smokovec).

Azon töröm a fejem Szerkesztő ur, hogy egy kis jóakarral nem-e tudna segíteni a városi vasút a külvároson lakó tisztviselőkn. Az áruval telt teher- vagonokat ugyanis a reggeli és kora délutáni órákban tolatják keresztül a villamos vasút sínhálózatán. Eppen

olyankor, amikor a velencei városrészben lakó tisztviselők a villamosokon a hivatalaikba igyekeznek. A tolató vagonok elfogják az utat a villamoskocsik előtt úgy, hogy sokszor fél-órát váratnak egy-egy tisztviselővel megrakott kocsit. És ez a tolatás állítólag mindig azokban az órákban történik, amikor a tisztviselők az irodába, vagy onnan haza igyekeznek. Bizonyosra vesszük, hogy a városi vasút méltányos lesz és megváltoztatja a tehermenetrendet a tisztviselők javára.

* Meghívó. A nagyváradai pincérszakcsoport szeptember hó 24-én, csütörtök éjjel 2 órakor Vilson-utca 1. szám alatt közgyűlést tart. Kötelező minden tagnak megjelenni. Vezetőség.

Jön! Jön! Ossy Oswald, miní Niniche!

* Igazolványiényképek Weisz és Miklósnál.

MATHAN GYERMEKCIPOK kizárólag REICHARDNAL.

* Igazolványiényképek Weisz és Miklósnál.

Tanuló zongora 15000 leiert kapható Bulev. Regele Ferdinand 14. sz. STERNBERGNEL.

Vissza a nyomorba péntektől a Dorianban

* Ha elutazik külföldre, vizumot 24 óra alatt kap a Hegedüs Hirlapirodában.

PERZSASZÓNYEGEK részletfizetésre is kaphatók STERNBERG-nél Bul. Reg. Ferdinand 14

* Die Wienerin legújabb száma megérkezett a Hegedüs Hirlapirodába nagyon szép modellekkel és szabásmintával. Ára 40 lei.

Vissza a nyomorba péntektől a Dorianban

Premier Ambra kölnivizet használ ma egész Páris.

* Flegmann Armin-cég szövet- és szőrmefelöltő ujdonságai megérkeztek. Olcsó szolid árak.

* Bolgar fakereskedő telefonja 859. sz.

Jön! Jön! Ossy Oswald, miní Niniche!

Azon töröm a fejem Szerkesztő ur, hogy egy kis jóakarral nem-e tudna segíteni a városi vasút a külvároson lakó tisztviselőkn. Az áruval telt teher- vagonokat ugyanis a reggeli és kora délutáni órákban tolatják keresztül a villamos vasút sínhálózatán. Eppen

* Adakozás. A Népkyha céljaira ler Edéné leánya dr Schwartz Illésné hálafelajánlása. Adakozás. A Népkyha céljaira ler Edéné leánya dr Schwartz Illésné hálafelajánlása. Adakozás. A Népkyha céljaira ler Edéné leánya dr Schwartz Illésné hálafelajánlása.

* Alfiöldy László és neje táncban Parcul Traian (Széchenyi-téri) az őszi tanfolyam baba, diák, felnőtt mint a rendes szombati gyakorló október hó 3-án, szombato dőnek meg! Az összes táncújdonság különórát vehetők! Iratkozni f. hó lehet.

* Vizum, utazási felvilágosítás és jegyek a Hegedüs Hirlapirodában.

Vissza a nyomorba péntektől a Dorianban

* Legjobb telefonkészülék! villanymanometer raktárról. Telefon és villást, minden fémipari és esztérga-munkát igen szolid áron vállal Rajz mechanikus, Szalárdi-utca 9. Telefon 512.

* Molett hölgyek számára utólen melltartók melltartó- gyomor- köté kombinációk rendelkezhetők egyémetre csakis: Kovács Sándornénál telep. Legújabb divat.

Párisi női divat ujdonságaim megtekintése céljából kérem szíves látogatást Szilágyi Ferdinand hira

Költözködés miatt

mélyen leszállított á

Loden kalap prima	19
lta	25
Pichler	25
Gyukits	50
Habig	55
3 drb prima Kemény	
gallér	10
1 drb puha gallér	1
1 drb gummi kabát	28

Átmeneti kabátok és felmük nagyon olcsó ár

Holló

úri divat üzlet
Bulevard Regele Ferdinand

Szalay Dezső uriszabósa, Ciorogariu-u.
Őszi és téli angol szövetek megérkeztek!

László Sarkas

Angolszlovákiai Francia
női divat
szabósága
Cz. lorga (Zöldfa)-utca 6. I-ső emeleten van

gen kapja

október 1-ig a „Nagyvárad”-ot minden új előfizető. — Minden régi előfizetőnk, aki az új előfizetőt megszerzi nekünk

ajándékba kap öt kitűnő irodalmi művet.

az új előfizető legalább nyedévre fizet elő, úgy

tíz érdekes irodalmi munkát adunk önnek ajándékba.

Nógrády József

Angolszlovákiai Francia urisabó üzlete Bulev. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 10.

man berendezve megnyitlt
legújabb angol szövegekben állandóan
raktár. 1803

mem! Figyelem!
Ereksém a n. é. közönség b. tudomásra
ogy a közelgő izr. ünnepekre náiam levő
nyuvenk mindenféle fordításban, ugyszintén
n. tállaszczn arany vagy ezüst díszítéssel fel-
v és mindenféle rituális cikkek a legutányo-
ban kaphatók Spitzer Abrahamnál, Str.
lorga (Zöldfa-utca) 14. — Csiliag gyógyszer-
nemben. — Friss esztrick megerkezik.

friss töltésű Nébe viz

románszentgyörgyi, megerkezett. Kap-
lato mindent. Főelárusítás
BOROVITZ cukorkaáruház
színház-utca Telefon 2-69.

gazán jess nő

ak az lehet, aki a szabadalmazott

iana hasfűzőt

viseli. Egyedüli gyártója:

Mme Löwy

iana hasfűzőszalonja
Oradea-Mare

la Vlahuța (Szent János-utca 38. szám)

• SZÍNHÁZ •

BÉRLETI FELHÍVÁS!

Mély tisztelettel jelentem Oradea-Mare város nagyrabecsült közönségének, hogy az 1925—1926. évi színiévi 120 előadásra bérletet hirdetek, amely bérlet folyó évi október hó első napjaiban veszi kezdetét. 60 A) és 60 B) bérletes előadás lesz.

Bérleti árak a következők:

Nagy páholy 60 esti előadásra 23.000 lei.
Rendes p. 60 esti előadásra 17.000 lei.
Zsöllye 60 esti előadásra 4.500 lei.
Körsszék 60 esti előadásra 3.500 lei.
Támlásszék 60 esti előadásra 2.300 lei.

A régi bérlek jogait folyó hó 26-ig, szombat déli 12 óráig tartom fenn.

Bérelni lehet Halmi Lajos titkárnál a színházi irodában a mai naptól kezdve mindennap délelőtt 9—12-ig és délután 4—6-ig.

A bérleti összeg három részletben is fizethető.

Mély tisztelettel:

Gróf László,

A Regina Mária Városi Színház igazgatója.

~ MOZI ~

— Trója II-ik része ma, csütörtökön megy utoljára.

— Pola Negri, Glória Swanson és Rodolpho Valentínó egy műsorban! A Dorian-filmszínházban ma, csütörtökön egy 13 felvonásos kettős műsor látható. Színe kerül a „Páris arnyai” című 7 felvonásos dráma, melynek főszerepeit Pola Negri és Adolf Manjou alakítják. Ezenkívül látható még az Elinor Glyn regénye után készült „ldill a hegyek közt” című 6 felvonásos film, a főszerepben Glória Swanson és Rodolpho Valentínó. A rendkívül hosszú műsor előadásai pontosan 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. Rendes helyárak! — Jön: „Vissza a nyomorba” Mary Kid és Reinhold Schünzel.

NYILTÉR

Üzletünkben, valamint az Apolló-mozgósínház kirakatában levő őszi szövegutodonságaink megtekintésére felhívjuk az úri közönség figyelmét.

Lebovits és Fia szabók.

• TÖZSDE •

Bukarest, szeptember 23. (Zárlat.) Páris 980, London 1002, Newyork 206, Milánó 846, Zürich 3980, Bécs 29, Prága 610. Valuták: Font 995, fr. frank 980, sv. frank 39, lira 850, dinár 355, dollár 205, osztrák 29.5, magyar 28.5, szokol 602.

Zürich, szeptember 23. (Zárlat.) Berlin 1330, Amsterdam 20825, Newyork 518 egyne-gyed, London 2510, Páris 2450, Milánó 2112, Prága 1535, Budapest 7260, Belgrád 920, Bukarest 250, Varsó 81.5, Bécs 7295.

Budapest, szeptember 23. A budapesti értékpapírtőzsde szerdai zárlatai: Angol Ma-gyar 35, Kereskedelmi 940, Borsodmiskolci 199, Borsodi szén 45, Fegyver 630, Cukor 1975, Na-sici 1880, Magyar hitel 335, Pesti Hazai 2020, El-ső budapesti 143, Köszén 2970, Ganz Dan. 2426, Ofa 530, Tröszt 253, Osztrák hitel —, Olasz bank 1530, Beocsini 1165, Urikányi 1065, Ganz Vil. 1240, Guttman 510.

A betörők klubja

Irtá HENRY A. HERRING

25

L. kötet.

— Szobában, a folyosó másik végén. In-nen megfigyelhetem az ön börtönének ajtaját s kezemben egy töltött revolver.

— Mit akar velem tenni?

— Az öntől függ. Vagy a rendőrségre fogok küldeni és önt kiszolgáltatni, vagy pedig az ön segítségével tudományos megfigyeléseket fogok eszközölni. Amelyiket parancsolja.

— Mit ért ön tudományos megfigyelések alatt?

— Ön egy tizenkét négyzetláb nagyságu szobában van egy uncia rádiummal bezárva.

— Nos?

— Ön az első ember a világon, aki egy ti-zenkét négyzetláb nagyságu szobában egy uncia rádiummal van bezárva s a rádiumnak öre gyakorolt hatása nagy tudományos értéket je-lent. Ha megfigyeléseit mindaddig, míg eszmé-letnél van, a telefonon át közli velem, akkor nem fogom önt feljelenteni, ellenkező esetben átadom a rendőrségnek. Nos, melyiket vá-laszija?

— Ön rendkívül kedves, hogy a választást reám bizza. A tudományos megfigyeléseket vá-lasztom.

— Köszönöm. Nagyon lekötelez engem John Smithers, de előre figyelmeztetnem kell, hogy nagymérvű személyes kellemetlenségeknek teszi ki magát. Ha elhatározta magát az expe-rimentumot végigcsinálni, órákon keresztül nem engedem ki önt. És semmiestre se hagyom abba a kísérletet, ha még oly nyomorultul is érezné magát.

— Már megmondtam önnek válaszem, — szölt Austruther kurtán.

— Jó. Várjon egy pillanatra. Hogy működik a szíve?

— Erősen.

— Helyes. Erre szüksége is lehet. Van órája?

— Van.

— Meg tudja olvasni a pulzusát?

— Igen.

— Maga egy kincs John Smithers. Hálás va-gyok önnek látogatásáért. Ön most 15 perce van a szobában. Mennyi a pulzusa?

— Hetvenhárom.

— Köszönöm. Le tud olvasni egy klinikai termométert?

— Igen.

— A telefon mellett, a papirokon talál egy csövet. Megvan? Abban van a termométer. Ve-gye ki kérem és olvassa le gondosan.

— Kilencvenhét, — olvasta az órágy.

— Köszönöm. Sejtlemem se volt róla, hogy a hadseregben ennyi intelligencia van. Az újsá-gok megcsalnak bennünket. Tegye most a ter-mométert két percre a nyelve alá és mondja meg, mennyit mutat.

— Kilencvenkilenc, — hangzott a válasz kis idő múlva.

— Köszönöm. Gyalogos, vagy lovas, Smi-ters?

— Lovas.

— Lovas. Köszönöm. Nős?

— Nem.

— Nagyon jó Smithers. Remélem semmi hozzátartozója sincs. Nem fáj a feje?

— Ennyi kérdésre válaszolni könnyen meg-fájdítja a fejet.

— Kérem a tüneteket körülírni és nem diagnózist felállítani. Van fejfájása?

— Van.

— És mi van a szívével?

— Rendetlenül ver.

— Könnyen érthető. Légzése?

— Meglehetősen fullasztó itt. Nem enged-hetne be egy kis friss levegőt?

(Folyt. köv.)

Vas és rézbutort

sodrony ágy-betétet gyárt:

MADAS

Strada Tudor Vladimirescu (Magyar-utca) 18. szám.

Oray és Andriska

Nagyvárad legrégibb szücs és szörme nagyáruházában Bul. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 8 szám alatt

Szörmeáruk nagyválasztékban
Hosszu sil bunda 11,000 leitől.

Aprohirdetés egy szó ára 4 Lei. vas-tag belével 6 Lei. legkisebb hirdetés 10 szóig 40 Lei.

Levelezés

Oly hölgyek, kik súlyt helyeznek arra, hogy arcuk tökéletesen szép, tiszta, foltmentes legyen, használják a csodás hatású „Agis” krémét. Kapható mindenütt. Megyei főraktár: APOLLO drogueria.

Alkalmazás

Vidéki mindenek leányt, ki főzni tud, jó bizonyítvánnyal keresek jövő hó 15-ére. Ertekezhetni Biró Márk igazgatónál, Manasteri (Zárda)-utca 1. I. em. 3440

Egy németül beszélő szakácsnő azonnali belépésre felvételt Margittal uradalomban. Bővebbet a Mölki apátság igazgatóségánál, Margitta. 3483

Vegyeskereskedésbe románul tudó segédek keresek vidékre. Cim a kiadóban. 3498

Jól főzni tudó intelligens urinó uriházhoz ajánlkozik. Cimet „Szorgalmas” jellegére a kiadóba. 3515

Keresetetik azonnali belépésre egy megbízható takarító. Regele Ferd. 12. III. em. 21. 3521

Intelligentes deutsches Fräulein wird zu einem Schulbuben gesucht. Erdős, Printul Carol 6. 3518

Adás-Vétel

Eladó 42 cat. holdas birtok, 4 hold szőlő, 7 szobás lakás, fürdő, cseléd lakás, 4 kut, 2 magtár, istálló 20 jöszágra. Gyönyörű gyümölcsös 2.000.000 Lei. Házak 8.000.000-ig. Toma Józsefnél 9—12-ig. 3—6-ig. Str. Tacke Ionescu (Körözs-u.) 21. 3412

Eladó 259 beköltöhető ház kedvező fizetéssel, szőlők, földek, üzletek, lakások. Weisz Gizi, Maiei Besarab (Nyomda)-utca 4. 3517

Egy hálószoba nagy consoltükrökkel eladó. Réti Cuza Voda 73. (Szacsavay-utca) 3512

Kereselek a város belső részén két-három szobás elfoglalható uri családi házat. Közvetlen tulajdonosok ajánlatát „Kézpénz” jellegére a kiadóba kérem. 3509

Házak eladók. Házeladás megbízásokat vállalkozunk. — Kőcsönöket megszerzünk. Magánpénzeket jutálékkal kibeyezünk. Adásvételi R.-t Parcul Traian 12. Ertesítés délután. 405

Kerékpárok Varrógépek

állandóan raktáron. Javítások szakszerűen készülnek

Konrádnál

Strada Baros-utca 10.

Keresünk mielőbbi belépésre üveg- és porcellán kiszolgáló segédek. — Üvegezéshoz segédek. — Csomagoláshoz értő raktári munkást 000

Komlós Testvérek

üveg- és porcellán, lámpaárúk nagykereskedése Nagyvárad—Oradea-Mare, Zöldfia-utca 13. szám 000

Zománcok, Festékek, Lakkok csakis elsőrangú minőségben

Egyedüli gyártói a Lutz Ede és Tsa lakk- és festékgyárak eredeti gyártmányainak

A Dreher-Haggenmacher

Nagyvárad Sörház R.-t.

legújabb világos sör specialitása

„Őszi Sör”

mindenütt kapható.

Rimanóczy

Műbútor és Parkettgyár R.-1. Str. Clujului 117. TELEFON 2-79 sz.

Irodabútorok, műbútorok I. és II. oszt. parketták. Fenyő és tölgy fűrészárúk. Bérvágás gatteren. Mindennemű ládát, összeszegezett és szétszedett részekben megrendelésre azonnal szállítunk.

Böszörményiné és Róth Olga

kalapszalonjában Str. Vlahuja (Szt. János u.) 7. Állandó nagy raktár külföldi modell kalapokból. Alakítások gyorsan és jutányosan készülnek.

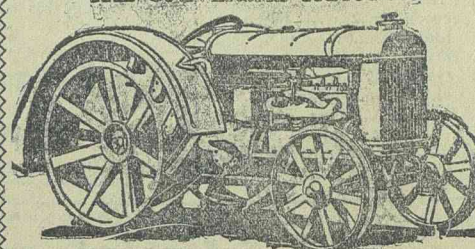
Gebr. Stingl, Wierh, Hoffmann, angol machanikás

ZONGORAK

leszállított árban részlete is kaphatók Sternbergnél Bufo. Reg. Ferdinand, Rákóczi-ut 14, Telefon 414

Fordson

THE UNIVERSAL TRACTOR

FORDSON-TRAKTOROKAT

eredeti amerikai kettős, három, vagy négyes ekével párosítva raktárunkról azonnal szállítunk. Kedvező fizetési feltételeket nyújtunk.

ECONOMIA

Kereskedelmi és Ipari R. I. ORADEA-MARE

Piața Mihai Viteazul (Nagypiac-tér) 1. szám

TELEFON: 8-58.

Fejfájás, Neuralgia, Reumatikus fájdalom

FIGYELEM!!

csakis dr Babes-féle

NEOCALMIN

„használatával szűnik meg azonnal

Főlerakat Societatea „Omnia” Bucuresti és minden hazai drogueriában és gyógyszerárban

Jó házból való, 14-ik életévet betöltött 2—4 középiskolát sikerrel végzett fiúk

NYOMDÁSZ TANONCUL

felvétetnek a Sonnenfeld R.T. grafikai műintézetében.

KEPES ELEK

orvosi kötszerész, Sas-passage 20. Saját készítményű

sérvkötők, haskötők gummiharisnyák, speciális kötszerek, női és férfi övszerek.

Géphimzést, tamburirozást

elsőrendű bécsi munkaerővel jutányosan vállalkunk.

HORVATNE és FENYVESNE

kézimunkaüzlet, Str. Teatrului (Szinház-u.) 4.

ANDRÁSSY

Oradea-Mare, Str. Vlahuja (Szent János-utca) No. 6.

Szücs

és szörme üzletében a legújabb divatu szörmek, boák, bundák, sport-kabátok, méret után a

legolcsóbban készülnek

Eladó, kiadó csat, bujorozott sóra alatt elintézt, Gizi, Strada Maiei (Nyomda-u.) 4.

Beköltöhető szobás hallos Dorobantilor (Rut) elején eladó. kiadóban.

Zsido lyceum eladók, főleg Vlyosok Str. Man-utca) 1., emelet.

Motorkerékpár lapotban oleson Gen. Holban 21. szám.

Jó állapotban zsik eladók, B. Ferdinand No. mesternél.

Modern négy helyiséggel házban felemillő törlesztésre elad. Str. Nicolae Zargygy-u.) 34. 1

Remé

tudja már, Pannónia vizum DEUT.

Utleveleket

Iskolat Ridic

fésük, kefék, melkjátékok, dektárgy, gyermek legoics

Szabó ésuarul Sas-pas

Dr. BARDOS

Str. Nicolae Lukács György

Veszdünk bu szonyeg

teljes lak- és ir dezéseket, Wert szát, zongorát, porcellánokat, stb. — Meghiva megyin

Frenkel

butor, szonyeg kereskedők, Str. ral Mosoiu, (v Mihály-utca)

Román-M Magyar-R

Ghetie szótá

a Hegedűs lapirod